

Energisystem
Emma Johansson, 08-677 25 05
emma.johansson@energiforetagen.se

ju.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
ju.L2@regeringskansliet.se.
diarienummer Ju2022/03499

Europeiska kommissionens förslag till nytt direktiv om produktansvar och direktiv om skadeståndsansvar gällande artificiell intelligens

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Det föreslagna direktivet utvidgade definitionerna av produktansvar och skadeståndsansvar som omfattar artificiell intelligens (AI) gör att Energiföretagens medlemmar träffas av förslaget när de använder AI-produkter och AI-system inom digitala tillverknings- och underhållsfilen samt programvara som möjliggör automatiserad kontroll. Däremot tillverkar inte energiföretag materiella AI-artiklar.

Energiföretagen är positiva till att inriktningen att ta fram riktlinjer för ökat organisatoriskt ansvar. AI-system utvecklas och distribueras genom komplexa värdekedjor och ett klagörande av ansvarsfördelning och rollfördelning för de olika aktörerna i hela leveranskedjan, men särskilt för leverantörer och användare av AI, är nödvändigt.

Energiföretagen ser dock att produktansvar och skadeståndsregleringen behöver vara proportionella i förhållande till de risker som anges utifrån användningsområde och inte vara för detaljerade eller administrativt betungande. Detta för att möjliggöra efterlevnad av förslagen och undvika oförutsägbarhet.

Specifika synpunkter för energisektorn

Ansvarsbaserade efterlevnads- och styrningsprocesser gör det möjligt för verksamheter att operationellt basera legala krav till riskbaserade, verifierbara, påvisbara och verkställbara företagsrutiner och kontroller, som stöds av AI-system.

Energiföretagen önskar dock se undantag i skadeståndsansvar av AI-teknik för användaren av applikationer som används för egenkontroll och uppföljning av drift- och underhållsservice. Ett tänkbart scenario skulle kunna vara bristfälliga uppdateringar av ett datorprogram som medför dataförlust hos ett stort antal användare. Svårigheterna att bedöma risker för skador som består i förlorade eller förvanskade data där inte minst hänsyn till skadornas potentiella omfattning ingår är svåra att uppskatta kostnadsmissigt för den enskilde.

Viktigt att notera i sammanhanget är att EU-kommissionens förslag om en förordning om artificiell intelligens COM (2021) 206 final, är ett förslag som ännu inte är antaget. Där

pekar EU-kommissionen ut energisektorn som högrisk. Vi ser att AI-regleringen kan få konsekvenser som begränsar användning för energisektorn i och med att sektorn klassas som högrisk. Oss veterligen har inte kommissionen utrett högrisk för energisektorn; vad systemriskerna med AI-teknologi kan få för skadekonsekvenser för spänning och frekvens i det europeiska energisystemet. Det är därför oerhört viktigt att en utredning tillsätts så snart som möjligt.

Slutord

AI-tekniken används i allt högre grad av energibolag för att övervaka drift och distribution, service- och underhåll samt för att överproduktion inte ska ske av energi. EU:s produkt- och skadeståndsansvar gällande AI bör underlätta företags anammande av ny teknologi. EU bör i sitt förslag därför fortsatt balansera avvägningen mellan skydd av konsumenter och att tillmötesgå sektorer som använder AI-teknik. Detta för att möjliggöra ökad digitalisering av verksamheter under ledorden hållbart, smart och energieffektivt.

Energiföretagen Sverige vill därmed understryka värdet av att departementet under det kommande förhandlingsarbetet om AI erbjuder energisektorn och andra intressenter fortlöpande kontakt och dialog om de viktigare synpunkter som vi lyft fram i remissvaret.

Stockholm som ovan

Åsa Pettersson

Vd Energiföretagen Sverige